

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/143/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716208819
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8716208819.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: BL PLUS, s.r.o. so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o. so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému: COFIDIS SA, so sídlom 61 Avenue Halley, Parc de la Haute Borne, 59866 Villeneuve-d'Ascq, Francúzsko, právne zastúpený: URBÁNI & Partners s.r.o. so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 1.492 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 7Csp/72/2016 - 73 zo dňa 7.8.2017 takto

rozhodol:

I. Súd pripúšťa zmenu strany sporu tak, že na strane žalobcu vystúpi z konania J. nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX/XX, XXX XX W. T., a na jej miesto do konania vstúpi spoločnosť BL PLUS, s.r.o. so sídlom Prenčov 177, 969 73 Prenčov, IČO: 50 798 243.

II. Pokračuje v konaní s právnym nástupcom spoločnosti COFIDIS, a.s., so sídlom Einsteinova 11/3677, 851 01 Bratislava, IČO: 36 816 337, a to spoločnosťou COFIDIS SA, so sídlom 61 Avenue Halley, Parc de la Haute Borne, 59866 Villeneuve-d'Ascq, Francúzsko.

III. Zrušuje sa rozsudok a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol s odôvodnením, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť dňa 7.10.2013 a posledným dňom na podanie žaloby bol deň 7.10.2015.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa dôvodiac, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, a nie len predpokladaná vedomosť. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel. Zároveň si uplatnila náhradu trov celého konania.

3. V nasledujúcich vyjadreniach obe strany sporu zotrvali na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

4. Po podaní odvolania bol súdu doručený návrh na zmenu strany sporu, v ktorom právny zástupca žalobkyne žiadal, aby súd pripustil zmenu na strane žalobcu, nakoľko v priebehu konania došlo k postúpeniu žalovanej pohľadávky na spoločnosť BL PLUS, s.r.o. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 26.9.2018. Spoločnosť BL PLUS, s.r.o. ako vstupujúca strana vyjadrila súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu a zároveň doložila plnomocenstvo pre právneho zástupcu: JUDr. Peter Rybár, s. r. o.

Podľa § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho

miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Podľa § 80 ods. 2 CSP, súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol o návrhu na zmenu strany sporu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

5. Zároveň v odvolacom konaní odvolací súd zistil, že žalovaný zanikol ku dňu 1.1.2018 cezhraničným zlúčením so spoločnosťou COFIDIS SA so sídlom vo Francúzsku.

Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozhodol v rámci odvolacieho konania podľa § 64 CSP o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalovaného.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, odvolanie žalobkyne je dôvodné.

7. V konaní nebolo sporné, že ide o nároky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo uplynutie subjektívnej premlčacej doby.

8. Kým pre objektívnu dobu by mal byť okamih jej začiatku nepochybný (čas platenia zo strany žalobcu) a otázna je už len dĺžka objektívnej premlčacej doby, tak pri subjektívnej premlčacej dobe bude dôležité zistenie, kedy sa žalobca dozvie o tom, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil a v akej výške.

9. V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo z absencie zákonných náležitostí zmluvy. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynú objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil.

10. Odvolací súd preto zásadne nemôže súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že už v čase, kedy došlo k prvému plneniu nad rámec žalovanej poskytnutej čiastky, t.j. 7.10.2013, žalobcovi začala plynúť premlčacia doba (arg. slovo „došlo“ ako relevantné no pri objektívnej premlčacej dobe ;§ 107 ods.2 OZ).

11. Zdá sa, že viaceré súdy posudzujú začiatok subjektívnej premlčacej doby už od času, kedy spotrebiteľ plní s odôvodnením, že má poznať právo, a preto už v tom čase sa spotrebiteľ dozvedá o bezdôvodnom obohatení. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať.

12. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

13. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa, potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle. (OGH 3Ob592/77 „Na slabomyslenosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

14. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila.

15. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodná žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení reálne dozvedela dňa 3.10.2016 v rámci návštevy advokátskej kancelárie (č.l. 70 spisu), a preto tento deň je rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby.

17. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že žalobou si žalobkyňa uplatnila bezdôvodné obohatenie, ku ktorému došlo úhradou jednotlivých splátok v období od 7.10.2013 do 4.7.2016. Niet pochyb o tom, že k vzniku bezdôvodného obohatenia a teda aj k začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby došlo dňom úhrady tej - ktorej splátky. Preto pokiaľ žalobkyňa uhradzovala splátky po 7.10.2013 (napr. dňa 27.11.2014, 7.1.2015), tak aj objektívna premlčacia doba začala plynúť až dňom úhrady, pričom tak žalovanému ako aj súdu prvej inštancie uniklo, že subjektívna premlčacia doba môže plynúť len v rámci objektívnej, a teda ani nemôže začať plynúť skôr ako objektívna premlčacia doba. Preto pri splátkach zaplatených po 7.10.2013 subjektívna premlčacia doba v žiadnom prípade nemohla začať plynúť už dňa 7.10.2013.

18. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci s dopadom na procesné strany a ich právo na spravodlivý proces odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§389 ods.1 písm. b/ CSP).

19. Úlohou súdu prvej inštancie bude vo vyššie naznačených intenciách opätovne posúdiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a vysporiadať sa aj s namietaným uplynutím objektívnej premlčacej doby. V tomto smere odvolací súd príkladmo poukazuje na viaceré svoje rozhodnutia týkajúce sa dĺžky objektívnej premlčacej doby: 20Co/22/2017 zo dňa 29.1.2018, 17Co/143/2018 zo dňa 13.11.2018, 6Co/100/2017 zo dňa 29.5.2018. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé. Súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§396 Csp).

20. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).